

На основу члана 1. став 2. Закона о спољној трговини наоружањем, војном опремом и робом двоструке намене («Службени лист СЦГ», бр. 7/2005), Савет министара доноси

ОДЛУКУ
о критеријумима за издавање дозвола за извоз
наоружања, војне опреме и робе двоструке намене

1. Овом одлуком утврђују се критеријуми на основу којих ће Министарство за међународне економске односе издавати дозволе за извоз наоружања и војне опреме наведене у Одлуци о утврђивању Националне контролне листе наоружања и војне опреме и дозволе за извоз производа двоструке намене наведене у Одлуци о утврђивању Националне контролне листе робе двоструке намене

2. Критеријуми на основу којих ће се издавати дозволе за извоз наоружања, војне опреме и робе двоструке намене (у даљем тексту: дозволе за извоз) су:

1) ПРВИ КРИТЕРИЈУМ

Поштовање међународних обавеза државне заједнице Србија и Црна Гора (у даљем тексту: државна заједница), нарочито санкција које је изгласао Савет безбедности Уједињених нација, међународних споразума о неширењу наоружања, као и других међународних обавеза.

Министарство за међународне економске односе неће издати дозволу за извоз ако би њено издавање значило кршење, између осталог:

- а) међународне обавезе државне заједнице и њену обавезу да спроводи војна ембарга УН и препоруке ОЕБС-а;
- б) међународне обавезе државне заједнице у складу са Споразумом о неширењу нуклеарног оружја, Конвенцијом о биолошком оружју и токсинима и Конвенцијом о хемијском оружју;
- в) обавезе државне заједнице да не извози било коју врсту против-пешадијских мина.

2) ДРУГИ КРИТЕРИЈУМ

Поштовање људских права у земљи која је коначно одредиште.

Пошто је оценило понашање земље-увозника по питању релевантних начела која су поставили међународни инструменти за заштиту људских права, Министарство за међународне економске односе ће:

а) одбити издавање извозне дозволе ако постоји јасан ризик да би извезена роба могла да буде коришћена за унутрашњу репресију;

б) бити посебно пажљиво и обазриво приликом издавања дозвола, третирајући сваки случај индивидуално и узимајући у обзир природу опреме, за земље у којима су надлежна тела УН, Савета Европе или ЕУ установили озбиљна кршења људских права.

У том смислу, опремом која би могла да се користи за унутрашњу репресију сматраће се, између осталог, опрема за коју има доказа да је слична оној коју је крајњи корисник већ користио за унутрашњу репресију, или за коју се сумња да ће бити коришћена за репресију и да неће стићи до крајњег корисника нити коришћена у објављене сврхе.

Природа опреме се мора пажљиво узети у обзир, нарочито ако је намењена за спровођење унутрашње безбедности.

Унутрашња репресија подразумева, између осталог, мучење и друго свирепо, нехумано и понижавајуће понашање или кажњавање, произвољне егзекуције или егзекуције по кратком поступку, нестанке, произвољно затварање и друге тешке повреде људских права и основних слобода које су предочене у релевантним међународним инструментима за заштиту људских права, укључујући и Универзалну декларацију о људским правима и Међународни уговор о грађанским и политичким правима.

Мерама унутрашње репресије, у смислу ове одлуке, неће се сматрати унутрашње законом прописане мере које се предузимају у циљу борбе против тероризма или другог криминала, ако су оне донесене у складу са међународним стандардима о заштити људских права описаним у овом критеријуму.

3) ТРЕЋИ КРИТЕРИЈУМ

Унутрашња ситуација у земљи која је крајње одредиште извоза, у функцији постојања затегнутости или оружаних сукоба.

Министарство за међународне економске односе неће издати дозволу за извоз који би могао да изазове, продужи или погорша постојеће затегнутости, или сукобе у земљи која је крајње одредиште.

4) ЧЕТВРТИ КРИТЕРИЈУМ

Одржавање регионалног мира, безбедности и стабилности.

Министарство за међународне економске односе неће издати дозволу за извоз ако постоји јасан ризик да ће назначени прималац користити предмет извоза на агресиван начин против неке друге земље, или да би на силу остварио неке територијалне претензије.

Када се оцењује такав ризик, узете се у обзир, између осталог:

а) постојање или могућност избијања оружаног сукоба између примаоца и неке друге земље;

б) полагање права на територију неке суседне земље, које је прималац у прошлости покушао на силу да оствари или је претио да ће то урадити;

в) да ли је вероватно да ће предмет извоза бити коришћен у сврхе које нису везане за легитимну и националну безбедност и одбрану примаоца;

г) потребу да се не врши неки озбиљнији неповољан утицај на регионалну стабилност.

5) ПЕТИ КРИТЕРИЈУМ

Национална безбедност државне заједнице, као и безбедност пријатељских земаља.

Министарство за међународне економске односе ће узети у обзир:

- а) потенцијални утицај предмета извоза на одбрамбене и безбедносне интересе државне заједнице, као и интересе пријатељских земаља, прихватајући да овај фактор не може утицати на примену критеријума о поштовању људских права ни на регионални мир, безбедност и стабилност;
- б) ризик да се предмет извоза користи против оружаних снага државне заједнице;
- в) ризик од обрнутог инжењеринга и случајног трансфера технологије;
- г) потребу да се заштите интереси Војске Србије и Црне Горе.

6) ШЕСТИ КРИТЕРИЈУМ

Понашање земље-купца у односу на међународну заједницу, посебно њен став према тероризму, природа њених савезништва и поштовање међународног права.

Министарство за међународне економске односе ће, између осталог, узети у обзир понашање земље-купца у вези са:

- а) њеном подршком тероризму и међународном организованом криминалу и подстицањем истих;
- б) њено испуњавање међународних обавеза, нарочито у односу на некоришћење силе, укључујући и оне које произлазе из међународног хуманитарног права, које је примењиво на међународне сукобе и оне који то нису;
- в) њено залагање за неширење и друге области контроле наоружања и разоружање, посебно потписивање, ратификација и спровођење релевантних конвенција о контроли наоружања и разоружању.

7) СЕДМИ КРИТЕРИЈУМ

Постојање ризика да ће предмет извоза отићи у друге руке у земљи-купцу или поново бити извезен под непожељним условима.

Приликом оцене утицаја предложеног извоза на земљу увозницу и ризика да ће предмет извоза завршити у рукама непожељног крајњег корисника, Министарство за међународне економске односе ће узети у обзир следеће:

- а) легитимне одбрамбене и унутрашње безбедносне интересе земље примаоца, укључујући и могуће учешће у мировним активностима Уједињених нација или других;
- б) техничку способност земље примаоца да користи увезену опрему;
- в) способност земље примаоца да врши ефикасну контролу извоза;
- г) ризик да се оружје поново извезе или скрене терористичким организацијама (у овом контексту посебну пажњу треба посветити анти-терористичкој опреми).

8) ОСМИ КРИТЕРИЈУМ

Компатибилност извоза оружја са техничком и економском способношћу земље примаоца, узимајући у обзир пожељност да земље реализују своје легитимне безбедносне и одбрамбене потребе уз најмању могућу употребу људских и економских ресурса за набавку оружја

Приликом разматрања захтева за издавање дозволе Министарство за међународне економске односе узимаће у обзир, у светлу информација из извештаја релевантних извора као што су УНДП, Светска банка, ММФ и ОЕЦД, да ли би наведени извоз могао озбиљно да омете одрживи развој земље примаоца. У том контексту, министарство ће се упознати са релативним нивоом војних и социјалних издатака земље примаоца, узимајући у обзир сваку помоћ ЕУ или билатералну помоћ.

3. Приликом разматрања захтева за издавање дозволе за извоз, поред наведених критеријума, са пуном пажњом ће се узети у обзир и:

- а) потенцијални ефекти државне заједнице на економски, финансијски и комерцијални интерес, укључујући и дугорочни интерес у успостављању стабилних и демократских односа са трговинским партнерима;
- б) потенцијални ефекти на односе државне заједнице са земљом у коју се врши извоз;
- в) потенцијални ефекти на трансформацију и оживљавање наменске индустрије;
- г) потенцијални ефекти на укупни привредни развој држава чланица.

4. Ова одлука ступа на снагу 31. марта 2005. године

Савет Министара

Председник
Србије и Црне Горе

Е.п.бр. 69
17. марта 2005. године
Београд

Светозар Маровић